

Svatoštěpánská pouť, katedrála, 26. 12. 2012

Drazí bratři a sestry,

při každé bohoslužbě, konané v naší katedrále, se díváte na oltářní Škrétův obraz, dramatickým způsobem zachycující poslední pozemské okamžiky prvomučedníka sv. Štěpána, hlavního patrona litoměřického biskupského chrámu a celé diecéze. Nelze přehlédnout jeho pohled vzhůru... Co umělec dokáže vystihnout svým štětcem, svatopisec umí vyjádřit slovem. Jak jsme slyšeli z novozákonní knihy Skutků apoštolů, sv. Štěpán vzhlíží k nebi, protože se mu otevřelo a on vidí: „spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici“. Vhled, nikoliv plod zvědavosti a nikoliv vidiny, ale vidění je dáno člověku, kterého kamenují jen proto, že se jako křesťan navždy, tedy důsledně a za všech okolností, rozhodl následovat Krista v životě a vlastně i ve smrti. Charakteristiku sv. Štěpána nám předkládá samo Písmo. **Jeden z prvních sedmi jáhnů, byl plný milosti a síly, mezi lidem dělal veliké divy a znamení, nikdo nemohl obstát před jeho moudrostí a Duchem**, ale: měl, možná právě proto, žárlivé nepřátele, řešící jeho duchovní převahu kamenem, násilným umlčením. **Stačí** ale kámen, aby zabil vztah člověka ke Kristu?

Projděme si tento biblický popis sv. Štěpána. Jedním ze sedmi prvních jáhnů se stal na základě apoštolských kritérií: mít dobrou pověst a plnost Ducha a moudrosti. Takový se mohl a i dnes může stát pracovníkem církve. Je vybrán, nic si nevynucuje, není sám, je jedním ze sice malého – tehdy sedmičlenného, ale přece křesťanského společenství, přijímá pověření a úkol ke službě potřebným. A jim pomáhat je vznešená výsada, nikoliv trpná povinnost, neboť dostat se do bezprostřední blízkosti Krista, to je pro každého upřímného služebníka zdroj radosti a štěstí. Vždyť v ochotném a obětujícím sklonění se k chudému a potřebnému se sklání k samému Kristu, jenž se identifikuje i s nejposlednějším, nejpotřebnějším a nejnuznějším člověkem. **Stačí** otevřít oči a prohlédnout.

Jak máme rozumět tomu, že sv. Štěpán byl plný milosti a síly? Jistě se v nás ozve archandělské Gabrielovo slovo při zvěstování Panně Marii: „Buď zdráva, milostiplná!“ Božské omilostnění-obdarování Panny Marie je jedinečné a ojedinělé, ale věrný Ježíšův následovník Štěpán, Božích

milostí a darů nemá málo, má jich mnoho, plno! Bůh je vůči všem velice štědrý. Bohatě rozdává i nám. **Stačí** jen otevřít dlaň a srdce.

A dostatek síly sv. Štěpán měl ne pouze pro boje a zápasy se svými nepřáteli, ale též pro hájení cti a ušlechtilého odkazu díla Kristova v sobě samém i pro vydávání svědectví před druhými. Síla viditelného svědectví probouzí otázky, síla krvavého svědectví pro Krista láme tvrdé kameny jeho odpůrců: Šavel, budoucí sv. Pavel, mučednickou smrt Štěpánovu zpovzdálí sledoval... **Stačilo** už jen málo, aby se obrátil.

Prvomučedník sv. Štěpán dělal mezi lidem velké divy a znamení. Na hony musel být vzdálen a nic nemohl mít společného s jakoukoliv šikovností a obratností kouzelníka. Nekonal nic před lidmi a pro úspěch a popularitu. Konal mezi lidem podobně, jako Ježíš ještě nedávno před ním: kudy chodil, dobře činil. Tichá, avšak důsledná věrnost a opravdovost byla a je doposud cennou a uznávanou hodnotou v zodpovědném lidském společenství. Věrnost a opravdovost v následování Krista je v tomto světě velkým divem a znamením. Skutečně vzbuzuje údiv a něco velkého to znamená. **Stačí** jedno životní neodvolatelné rozhodnutí.

Před Duchem a moudrostí sv. Štěpána nemohl nikdo obstát. V moudrosti a duchovní kvalitě našeho ochránce a patrona můžeme i spatřovat jeho chytrost a důvtip, inteligenci a značnou vzdělanost v měřítku té doby. Ale nejen to. Sv. Štěpán vynikal moudrostí srdce a ducha, schopnostmi řešit nejasné a mnohdy komplikované situace mezilidských vztahů láskou a velkorysým odpuštěním. Mít rád a odpouštět a nic za to neočekávat, vyžaduje hodně duchovní energie. Kupodivu v té nejkritičtější chvíli, v okamžiku bolestného umírání, měl sv. Štěpán ještě dost moudrosti, aby myslel na svou věčnou spásu: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ a dost dobré vůle, aby prosil za spásu svých nepřátel: „Pane, nepřičítej jim tento hřích!“

Co **postačí** jednou nám, drazí bratři a sestry, abychom se dostali a i se sv. Štěpánem se setkali v nebi, do něhož už on tak soustředěně svým zrakem patří?